

UCHWAŁA Nr XXVIII/168/16
RADY MIEJSKIEJ W IZBICY KUJAWSKIEJ
z dnia 30 grudnia 2016 r.

w sprawie Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Izbica Kujawska na 2017 rok

Na podstawie art. 18 ust.2 pkt.15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r., poz. 446 z późn. zm.) oraz 10 ust. 1 - 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r. poz.224 z późn. zm.), uchwała się co następuje:

- § 1. Uchwała się Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Izbica Kujawska na 2017 rok, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.
- § 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Izbicy Kujawskiej.
- § 3. Traci moc: Uchwała Nr XVIII/93/16 Rady Miejskiej w Izbicy Kujawskiej z dnia 19 lutego 2016 roku w sprawie Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Izbica Kujawska na 2016 rok.
- § 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2017 r. i podlega ogłoszeniu w sposób zwyczajowo przyjęty.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Zofia Warda

GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
DLA GMINY IZBICA KUJAWSKA NA 2017 ROK

I. AKTY PRAWNE/ZADANIA

Samorząd Gminy i Miasta Izbica Kujawska odgrywa istotną rolę w lokalnym systemie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii i przemocy w rodzinie i na mocy ustaw: art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r., poz. 466 z późn. zm.) oraz art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r., poz. 487 z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r., poz. 224 z późn. zm.) oraz art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r., poz. 1390), jest odpowiedzialny za ich rozwiązywanie wśród swojej społeczności.

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2017 opracowany został zgodnie treścią ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005 r.

W 2015 roku na terenie gminy Izbica Kujawska przeprowadzono nową Diagnozę Lokalnych Zagrożeń Społecznych. Diagnoza została wykonana przez specjalistów, współpracujących z Centrum Rozwiązywania Problemów Społecznych w Warszawie. Szczególną wartością powstałego raportu jest fakt, że dane obiektywne pochodzą z gminnych statystyk (Urzędu Miejskiego, Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Policji). Raport uzupełnia subiektywna ocena problemów społecznych gminy, dokonana przez jej mieszkańców. Opinie mieszkańców na temat problemów gminy, a szczególnie zjawisk związanych ze spożyciem alkoholu uzyskane zostały w drodze badań ankietowych przeprowadzonych w gminie wśród trzech grup reprezentujących trzy lokalne środowiska: dorośli mieszkańcy Gminy; uczniowie szkół podstawowych i gimnazjalnych z terenu Gminy; sprzedawcy i właściciele punktów sprzedaży alkoholu na terenie Gminy. W celu określenia stanowiska mieszkańców Gminy wobec zagrożeń wynikających z używania substancji psychoaktywnych oraz przemocy w rodzinie i środowisku, przeprowadzono badania ankietowe w trzech grupach respondentów: właścicieli i pracowników punktów sprzedaży alkoholu i wyrobów tytoniowych – badania przeprowadzone wśród 13 osób; dorosłych mieszkańców Gminy – badania przeprowadzono na grupie 35 osób, w tym 25 kobiet i 10 mężczyzn; uczniów szkół podstawowych i gimnazjalnych – badania przeprowadzone wśród 61 uczniów.

II. OPIS ZJAWISKA NA PODSTAWIE DIAGNOZY I ZDIAGNOZOWANE OBSZARY PROBLEMOWE

Narkotyki i inne substancje psychoaktywne.

Problem narkomanii ma charakter interdyscyplinarny. Znajduje się on w polu zainteresowania różnych służb, takich jak służba zdrowia, oświata, pomoc społeczna, organy ścigania i wymiaru sprawiedliwości, media. Każda z nich zajmuje się tym zjawiskiem od innej strony. Stąd też zapewne wiele różnych sposobów pojęcia „narkoman”. Dla jednych to ktoś uzależniony od narkotyków, dla innych to osoba, która czasem używa narkotyków, dla jeszcze innych to ktoś, kto obraca się w kręgach subkultury towarzyszącej narkotykom.

W badaniach przeprowadzonych w Gminie Izbica Kujawska, pytania w ankietach

traktują narkotyki oraz inne substancje psychoaktywne w aspekcie społecznym. Przyjmując takie spojrzenie na narkotyki i problem z ich używaniem, największy nacisk kładzie się na szkody doświadczane, czy powodowane przez osobę używającą narkotyków i innych substancji psychoaktywnych.

Takie spojrzenie na zjawisko stanowi dogodny punkt wyjścia do racjonalnych działań zapobiegawczych i pomocowych, pozostawiając z boku kwestię moralnej oceny narkotyków i osób ich używających. W takim ujęciu, łatwiejszym się wydaje oszacowanie rozmiarów i dynamiki problemów.

Problem narkotyków i innych substancji psychoaktywnych w opiniach dorosłych mieszkańców Gminy Izbica Kujawska.

Spośród badanych dorosłych mieszkańców Gminy tylko 15% przyznaje, że w swoim środowisku nie zna nikogo, kto używałby jakichkolwiek substancji psychoaktywnych. 69% deklaruje znajomość do pięciu takich osób, a 16% badanych zna 10 lub więcej osób używających substancji psychoaktywnych. Ankietowani zgodnie, bo w 100% twierdzą, że tzw. dopalacze mogą być równie groźne jak narkotyki. 60% ankietowanych uważa, że substancje psychoaktywne nie pomagają w sytuacjach kryzysowych, 20% nie ma wiedzy na ten temat.

Wśród osób uczestniczących w badaniu nikt nie wie, gdzie lub u kogo w lokalnym środowisku można kupić dopalacze, narkotyki bądź inne substancje odurzające.

Wśród najmłodszej grupy badanych – uczniów szkół podstawowych w Gminie Izbica Kujawska, nikt nie zna osobiście osób w swoim środowisku, które używałyby jakichkolwiek substancji odurzających. Nikt nie wie, gdzie takie substancje można kupić. 85% uważa, że kupno takich substancji w środowisku lokalnym jest bardzo trudne, trzeba się bardzo postarać. Nikt z grupy badanych nigdy, nawet okazjonalnie nie używał narkotyków.

Niewielka jest również wiedza na temat konsekwencji prawnych posiadania, czy handlu narkotykami oraz konsekwencji zdrowotnych używania narkotyków lub innych substancji psychoaktywnych. Wśród ankietowanych dzieci szkół podstawowych 42% nie zna skutków prawnych, a 24% skutków zdrowotnych zażywania narkotyków lub innych substancji psychoaktywnych.

Świadomość uczniów gimnazjum w tej materii wygląda nieco lepiej. Odpowiednio po 18% ankietowanych nie zna konsekwencji prawnych i zdrowotnych używania narkotyków lub innych substancji odurzających. Ankietowani uczniowie gimnazjum przyznają, że w swoim środowisku znają osoby, które zażywają narkotyki. Pozytywnie odpowiedziało 14% ankietowanych uczniów. Na tle tej statystyki bardzo dobrze wypadły postawy wobec poglądu na ewentualną „pomoc” środków odurzających w sytuacjach kryzysowych. Na pytanie: „Czy uważasz, że narkotyki pomagają w sytuacji kryzysowej?” 79% ankietowanych uczniów zdecydowanie zgadza się z tezą, że narkotyki i środki odurzające nie pomagają w takich sytuacjach. Niespełna 4% pytanych uczniów twierdzi, że jest inaczej.

Uczniowie szkół w Gminie Izbica Kujawska rzadko przyznają się do własnych doświadczeń z narkotykami. Spośród wszystkich badanych, 3% uczniów szkół podstawowych i 4% uczniów szkół gimnazjalnych odpowiedziało twierdząco na pytanie: „Czy używałeś(aś) kiedykolwiek narkotyków?”. Wśród odpowiedzi na pytanie o okoliczności pierwszego kontaktu z narkotykami, pojawiają się odpowiedzi: „na wakacjach” i „na wagarach”. Na pytanie o wiek inicjacji narkotykowej uczniowie szkoły podstawowej wskazują wiek 11 – 12 lat, a uczniowie gimnazjum – 13 – 14 lat. Wyniki badań w Gminie Izbica Kujawska w tej kwestii nie odbiegają zbyt od badań ogólnopolskich, gdzie od kilku lat obserwuje się coraz niżej przesuwającą się granicę wieku pierwszych kontaktów z substancjami psychoaktywnymi. Wśród badanych uczniów pojawiają się dwa rodzaje narkotyków: marihuana lub jej pochodne oraz amfetamina. Niewielki odsetek uczniów deklarujących przyjmowanie tych narkotyków może świadczyć o utrudnionym dostępie lub braku środków na zakup tego rodzaju substancji.

Na tle Polski dane te prezentują się optymistycznie. Procentowo udział

poszczególnych gatunków i rodzajów narkotyków rozkłada się podobnie, tzn. wśród polskie młodzieży najbardziej popularna jest marihuana i jej pochodne oraz tzw. dopalacze. Narkotyki tzw. twarde plasują się na dalszych miejscach. Należy jednak podkreślić, że w Gminie Izbica Kujawska badana młodzież nie wskazywała na kontakty z dopalaczami, co wobec głośniejszej medialnej akcji na ten temat, może świadczyć o wzroście poziomu świadomości wśród uczniów. Biorąc pod uwagę częstotliwość, z jaką młodzież w Gminie sięga po narkotyki, można stwierdzić, że są to kontakty raczej okazjonalne. Najczęściej kilka razy w roku, a niespełna 2% kilka razy w miesiącu. Można tu postawić wniosek, że w kategorii „uzależnienie od środków psychoaktywnych”, problem uczniów w Gminie Izbica Kujawska jest znikomy, podczas gdy w Polsce z uzależnieniem boryka się 8% młodych ludzi ze szkół ponadpodstawowych.

Wśród ankietowanych uczniów istnieje przeświadczenie, że dostęp do narkotyków w środowisku lokalnym jest bardzo ograniczony. 71% ogółu ankietowanych uczniów przyznaje, że kupienie narkotyków w środowisku lokalnym jest bardzo trudne, wręcz niemożliwe. Tylko 2% uważa, że kupno narkotyków jest łatwe i każdy może to zrobić. Biorąc pod uwagę motywacje sięgania po narkotyki, młodzież nie wskazuje jednoznacznie na żadną z podanych w ankiecie przyczyn. Nikt z badanych nie przyznaje się do faktu przebywania w szkole pod wpływem narkotyków lub innych substancji odurzających.

II. DEFINICJA CELÓW GMINNEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII

Po etapie analizy i diagnozy zostały określone problemy główne oraz ich przyczyny (według dorosłych mieszkańców największym problemem w gminie Izbica Kujawska jest bezrobocie, które pociąga za sobą pozostałe problemy: nadużywanie alkoholu i narkotyków, kryzys rodziny, zachowania przemocowe). Następnie dokonano wyboru problemów, których rozwiązanie będzie celami programu. Kryterium wyboru problemów stanowiły: panująca moda na środki aktywne, a także niska świadomość społeczna na temat skutków wynikłych z zażywania środków psychoaktywnych.

Sformułowane na 2017 rok cele są wynikiem procesu identyfikacji problemów oraz opartej na kryteriach decyzji – rozwiązanie niektórych z nich będzie celem programu przeciwdziałania narkomanii.

Cel główny/ogólny na 2017 rok: *zmniejszenie ilości osób używających środki psychoaktywne.*

Cele szczegółowe/operacyjne na 2017 rok:

1. Zwiększenie świadomości miejscowej społeczności na temat zagrożeń, wynikłych z używania środków psychoaktywnych.
2. Pomoc psychospołeczna i prawna rodzinom, w których występuje problem narkotykowy.

III. UWAGI KOŃCOWE

Częścią Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii jest Preliminarz Wydatków, stanowiący załącznik do Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (zgodnie z art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, który stanowi, że opłaty za zezwolenia wydane na podstawie art. 18 lub art. 18¹ oraz dochody z opłat określonych w art. 11¹ wykorzystywane będą na realizację gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz Gminnych Programów, o których mowa w art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii), uchwalonego przez radę gminy i miasta odrębną uchwałą.

W związku z tym Pkt III Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Gminy Izbica Kujawska na 2017 rok, pn. „Profilaktyka i rozwiązywanie problemów alkoholowych i innych uzależnień” odnosi się również do działań podejmowanych w ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Izbica

Kujawska na 2017 rok (tj. do zjawiska zagrożenia społecznego):

1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej (i rehabilitacyjnej) dla uzależnionych od narkotyków i ich rodzin;
2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy związane z używaniem środków psychoaktywnych pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;
3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów wynikających z używania środków psychoaktywnych;
5. Monitorowanie problemów narkotykowych w gminie oraz ewaluacja prowadzonych działań profilaktycznych i naprawczych).

ZADANIA GMINNEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII NA 2017 ROK

Lp.	Zadanie	Działania	Wskaźniki	Źródła pozyskiwania składników	Odpowiedzialny za realizację	Budżet	Termin
1.	Zwiększenie świadomości miejscowej społeczności na temat zagrożeń wynikłych z używania psychoaktywnych	Organizowanie pogadanek, prelekcji, spotkań z kolportażem ulotek	Ilość pogadanek lub ulotek	Liczba obecności (dzienniki lekcyjne), ulotki, materiały szkoleniowe	Pedagodzy lub organizacje pozarządowe w ramach realizacji zadania publicznego	Fundusze pochodzące z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych 2000,00 zł	ciągły

Lp.	Zadanie	Działania	Wskaźniki	Źródła pozyskiwania składników	Odpowiedzialny za realizację	Budżet	Termin
1.	Pomoc psychospołeczna i prawna rodzinom, w których występuje problem narkotykowy	Organizowanie poradnictwa prawnego Konsultacje, szkolenia, ulotki	Ilość ulotek, broszur, szkoleń	Lista przeszkolonych rodziców, rachunki za szkolenia lub ulotki i materiały szkoleniowe	Psycholog, terapeuta, pedagogzy lub organizacje pozarządowe w ramach realizacji zadania publicznego	Fundusze pochodzące z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych 2000,00 zł	ciągły

Wycofanie się młodzieży z zachowań ryzykownych, a co za tym idzie, spadek ilościowy i jakościowy wskaźników demoralizacji i niedostosowania, a także redukcja problemów związanych z używaniem narkotyków, bardziej jak się wydaje w aspekcie emocjonalnym, te elementy profilaktyki, winny być wzięte pod uwagę przy realizacji gminnego programu przeciwdziałania narkomanii w 2017 roku.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Zofia Warda

Uzasadnienie do Uchwały Nr XXVIII/168/16
Rady Miejskiej w Izbicy Kujawskiej
z dnia 30 grudnia 2016 r.

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Izbica Kujawska na 2016 rok stanowi podstawę do praktycznej realizacji zadań Ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii.

Ustawa powyższa w art. 10 ust.1 wyraźnie formułuje, że przeciwdziałanie narkomanii należy do zadań własnych gminy.

Program został stworzony w oparciu o Diagnozę Lokalnych Zagrożeń Społecznych z 2015 roku.

Projekt programu omówiono na posiedzeniu Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Izbicy Kujawskiej. W posiedzeniu brał udział koordynator gminnych programów ds. uzależnień/pełnomocnik burmistrza ds. rozwiązywania problemów alkoholowych.

Sformułowane na 2017 rok cele są wynikiem procesu identyfikacji problemów. Cel główny/ogólny na 2017 rok, to zmniejszenie ilości osób używających środki psychoaktywne, natomiast celami szczegółowymi/operacyjnymi na 2017 rok są: zwiększenie świadomości miejscowej społeczności na temat zagrożeń, wynikłych z używania środków psychoaktywnych oraz pomoc psychospołeczna i prawna rodzinom, w których występuje problem narkotykowy.

Dlatego też podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia programu przeciwdziałania narkomanii na 2017 rok jest zasadne.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Zofia Warda